

แนวทางการพัฒนาการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคี
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา
Guidelines for the development of educational administration in the dual
system of schools under The Secondary Educational Service Area
Office Nakhon Ratchasima

ชวลิต สุขทวี^{1*} และสรรฤดี ดีปุ²
Chaowalit Sukthawee^{1*} and Sanrudee Deepu²

^{1,2} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000

^{1,2} Educational Administration Department, Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand.

^{1*} Corresponding Author, E-mail : chaowalit.suk@gmail.com

Received: 15 January 2022, Revised: 8 July 2022, Accepted: 11 August 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคี 2) ศึกษาเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคี จำแนกตามหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำนวน 74 คน ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 37 คน และเจ้าของสถานประกอบการ จำนวน 44 คน รวม 155 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกนโดยการสุ่มอย่างง่ายเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่ามีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างกลุ่มเป้าหมายได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการเลือกแบบเจาะจงสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคี อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รองลงมาคือ ด้านสมรรถนะวิชาชีพ และด้านสมรรถนะแกนกลาง 2) การเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี พบว่า ไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา พบว่าสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เน้นการปฏิบัติจริง ให้ผู้เรียนวางแผนการปฏิบัติงาน ฝึกการปฏิบัติซ้ำ ๆ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์และการสื่อสารภาษาอังกฤษในทุกรายวิชา

คำสำคัญ : การศึกษาในระบบทวิภาคี, การพัฒนาการบริหารการศึกษา

Abstract

The purposes of this study were to 1) study the educational administration in the dual system, 2) compare the study of educational administration in the dual system Classified by agencies that provide education in the dual system, and 3) study the guidelines for the development of educational administration in the dual system of schools sample group consisted of school administrators, 74 people, 37 vocational school administrators, and 44 business establishments totaling 155 people. The sample size was determined using a ready-made table of Krejcie and Morgan. by simple random. The research instruments were the Estimation Scale Questionnaire with a confidence value of 0.94 for the whole questionnaire and a semi-structured target group. Target groups included (5) qualified persons choosing a specific. The statistics used in the data analysis were percentage, mean, and standard deviation. The results showed that 1) educational administration level in the bilateral system. At a high level, the aspect with the highest average was desirable characteristics, followed by professional competence and core competencies. 2) A comparison of educational administration in the dual system Classified by agencies that provide education in the dual system found no difference. 3) Guidelines for educational administration in the bilateral system found that educational institutions encourage teachers to design learning management to emphasize practicality. Let learners plan their operations. Incorporate morals, ethics, desirable characteristics, and English communication in all subjects.

Keywords: The dual education system, Educational Administration Development

1. บทนำ

การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศท่ามกลางกระแสแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในระดับโลกร่วมกับปัจจัยเร่งจากการแพร่ระบาดของโรคโคโรนาไวรัส 2019 (โควิด-19) ที่เข้ามากระทบต่อสถานะของการพัฒนาประเทศความเสี่ยงในการขาดแคลนแรงงานทักษะสูงที่สุดสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและสามารถทดแทนกับแรงงานที่ลดลงโดยอนาคตของงานและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวข้องจะส่งผลให้เกิดงานประเภทใหม่ๆ ขณะที่งานบางประเภทจะเลือนหายไป อาทิ การเพิ่มขึ้นของงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ขณะที่งานที่มีลักษณะของการทำซ้ำหรือเป็นแบบแผน (Repetitive/Routine) มีแนวโน้มที่จะถูกทดแทนด้วยหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ อีกทั้งทั้งความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวยังส่งผลเกิดเป็นความท้าทายในการพัฒนาแรงงานให้มีทักษะใหม่ ๆ (สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2564)

การเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สามารถผลิตแรงงานทั้งช่างเทคนิคและช่างฝีมือจำนวนมากทำให้เข้าใจว่าอาชีวศึกษาไทยยังสามารถผลิตแรงงานป้อนสู่ตลาดได้เพียงพอแต่จากข้อมูลสำนักงาน

สถิติแห่งชาติปี 2559 มีตำแหน่งช่างเทคนิคและช่างฝีมือรวมกันถึง 35,000 ตำแหน่ง ขณะที่ในปีเดียวกัน มีผู้จบระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สายเทคนิคทั้งหมด 120,000 คนซึ่งหากดูจากจำนวนผู้สำเร็จ การศึกษากับตำแหน่งที่ว่างจะเห็นว่ามีความสำเร็จการศึกษามากกว่าตำแหน่งที่ว่างอยู่ แต่สภาพความเป็นจริง กลับพบว่า ตลาดแรงงานยังขาดแคลนแรงงานช่างเทคนิคและช่างฝีมือ นั่นคือผู้จบ ปวส. ร้อยละ 55 ได้งาน ในอาชีพอื่นที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าช่างเทคนิคหรือช่างฝีมือ ร้อยละ 25 เลือกรับงานต่อในระดับสูง ร้อยละ 5 ไม่ได้ทำงาน และร้อยละ 15 ทำงานเป็นช่างเทคนิคและช่างฝีมือ ดังนั้นจะเห็นว่าการขาดแคลนแรงงานไม่ได้ เกิดจากการผลิตแรงงานได้ไม่เพียงพอแต่เกิดจากปัญหาคุณภาพของระบบ พบว่าระบบของอาชีวศึกษา ที่ไม่สามารถผลิตบุคลากรที่มีทักษะและความรู้ตรงกับความต้องการของนายจ้างได้ทำให้สถานประกอบการ เลือกที่จะจ้างผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเพื่อทำงานเทคนิคและเลือกจ้างแรงงานการศึกษาพื้นฐานมาทำงาน ช่างฝีมือทำให้ออกจากจะประสบปัญหาขาดแคลนแรงงานแล้วสถานประกอบการยังต้องแบกรับภาระต้นทุน ในฝึกอบรมทักษะให้แก่คนทำงานก่อนปฏิบัติงานจริงเพิ่มขึ้นอีก (ณัฐสิริ รักษาเกียรติวงศ์, 2559)

การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพแนวทางหนึ่งที่เกิดจากข้อตกลงระหว่าง สถานศึกษาอาชีวศึกษาหรือโรงเรียนกับสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐในด้านคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะแกนกลาง ด้านสมรรถนะวิชาชีพ โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถานศึกษา อาชีวศึกษาหรือโรงเรียน และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐเพื่อเป็น การเปิดโอกาสสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่กันไปทั้งสายสามัญ และสายอาชีพ เมื่อเรียนครบตามหลักสูตรผู้เรียนสามารถสำเร็จการศึกษาทั้งหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญและหลักสูตรสายอาชีพไปพร้อมกัน ทั้งนี้ได้มีการกำหนดการจัดการเรียนการสอนโดยการทำความเข้าใจ ครอบคลุมร่วมกันในการจัดการเรียนการสอนระหว่างสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา กับสถานศึกษาที่ เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2556)

จากความสำคัญและความเป็นมาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาในระบบ ทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมาว่าแต่ละด้านอยู่ในระดับใด และเพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างของการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคี โดยจำแนกตามหน่วยงาน ที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี ข้อมูลจากการศึกษาจะได้ใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารการศึกษา ในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครราชสีมา

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี

2.3 เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา

3. สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารหน่วยงานที่จัดการศึกษาระบบทวิภาคี ต่างหน่วยงานมีความคิดเห็นด้านการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา แตกต่างกันไป

4. แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 แนวคิดทฤษฎี

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีของนักวิชาการและนักวิจัยที่ได้ศึกษาหรือแสดงทัศนะเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคี อาทิ เช่น แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา แนวคิดและหลักการการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคี ความหมายของการศึกษาระบบทวิภาคี หลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทวิภาคี พัฒนาการของการศึกษาระบบทวิภาคี ความสำคัญของการบริหารการศึกษาระบบทวิภาคี ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดการศึกษาในระบบทวิภาคี การบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคี ทั้งด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะแกนกลาง และด้านสมรรถนะวิชาชีพ เป็นต้น

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ไพโรจน์ ชูด้วง (2560) ได้ศึกษาการประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระบบทวิภาคี สาขาช่างกลโรงงาน วิทยาลัยเทคนิคเขตรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ผลการวิจัยพบว่าระดับสมรรถนะของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระบบทวิภาคี สาขาช่างกลโรงงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางด้านที่ต้องการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ได้แก่ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป และด้านสมรรถนะวิชาชีพ

ชญานีน สง่าเพชร (2560) ได้ศึกษาการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับดีมาก 2) ผลเปรียบเทียบการบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำแนกตามเพศ แตกต่างกัน และเมื่อแยกตามอายุวุฒิการศึกษา สถานภาพในการทำงานและประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน

5. วิธีการดำเนินการวิจัย

5.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มเป้าหมาย

5.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา และเจ้าของสถานประกอบการที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี ปีการศึกษา 2564 รวม 252 คน

5.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 74 คน, ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 37คน และเจ้าของสถานประกอบการ จำนวน 44 คน ปีการศึกษา 2564 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 155 คนโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling)

5.1.3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคี จำนวน 5 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

5.2 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

5.2.1 การบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จำแนกเป็นรายด้านและภาพรวม

5.2.2 การเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคี โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตาม สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาชีวศึกษา และสถานประกอบการ วิเคราะห์โดยการทดสอบทางเดียว F (F-test): (One-way ANOVA)

5.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

5.3.1 แบบสอบถาม แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษานครราชสีมา แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคี ทั้ง 3 ด้าน ซึ่งลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) ตามวิธีการของ Likert (1967) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

5.3.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง โดยผู้วิจัยพิจารณาระดับการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2 ข้อในแต่ละด้าน นำมากำหนดเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ซึ่งครอบคลุมองค์ประกอบทฤษฎีการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคี ทั้ง 3 ด้าน

5.4 การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

5.4.1 แบบสอบถาม

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นเอง โดยมีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

5.4.1.1 ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ เอกสาร วารสาร รวมทั้งหลักการ แนวคิด ทฤษฎี กำหนดโครงสร้างและสร้างแบบสอบถามตามโครงสร้างเนื้อหา

5.4.1.2 นำแบบสอบถามฉบับร่างเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

5.4.1.3 นำแบบสอบถามไปหาคุณภาพเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญได้ประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of Item-Objective Congruence หรือ I.O.C.) อยู่ระหว่าง 0.50-1.00 จึงจะถือว่าผ่านเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ผลปรากฏว่ามีค่า 0.80-1.00

5.4.1.4 นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารโรงเรียนที่จัดการศึกษารูปแบบทวิภาคีโรงเรียน จำนวน 10 คน ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา 10 คน และเจ้าของสถานประกอบการ จำนวน 10 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แล้วนำผลการตอบแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ผลปรากฏว่า มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94

5.4.2 แบบการสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

5.4.2.1 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) หลังจากที่ได้วิเคราะห์การบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคี เลือกเฉพาะการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดของแต่ละด้าน จำนวนด้านละ 2 ข้อ นำมากำหนดประเด็นคำถาม

5.4.2.2 นำร่างประเด็นคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอคำแนะนำปรับปรุงและให้ข้อเสนอแนะ

5.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวม โดยดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไปนี้

5.5.1 แบบสอบถาม

5.5.1.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์หนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาเพื่อดำเนินการส่งแบบสอบถามแก่กลุ่มตัวอย่าง

5.5.1.2 ผู้วิจัยนำหนังสือพร้อมแบบสอบถามจำนวน 155 ฉบับ เพื่อเก็บข้อมูลผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา และเจ้าของสถานประกอบการ โดยการส่งและรับกลับด้วยรูปแบบการส่งทางไปรษณีย์ระยะเวลา 1 เดือนเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้จำนวน 155 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5.5.2 แบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.5.2.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์หนังสือในการสัมภาษณ์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

5.5.2.2 ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อนัดหมายวัน เวลา สถานที่กับผู้ให้สัมภาษณ์ล่วงหน้า

5.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า F (F-test): One-way ANOVA และการวิเคราะห์การสัมพัทธ์โดยการตีความหมายในรูปของการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) หรือตีความสร้างข้อสรุปแบบอุปมาน (Inductive method) คือ การพิจารณาความเหมือนกัน ความแตกต่างกันและความสัมพันธ์กันมาหาข้อสรุป แล้วบรรยายเป็นความเรียง

6. ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้บริหารโรงเรียน, ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา และเจ้าของสถานประกอบการ ที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำนวน 155 คน จำแนกตามหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี

ข้อมูลพื้นฐาน	จำนวน (n = 155)	ร้อยละ
หน่วยงานที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี		
1. สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	74	47.80
2. สถานศึกษาอาชีวศึกษา	37	23.80
3. สถานประกอบการ	44	28.40
รวม	155	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาเป็นผู้บริหารสถานประกอบการ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 28.4 และส่วนน้อยเป็นผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 23.8

ตอนที่ 2 การบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา

การบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคี	ระดับการบริหาร		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.32	0.62	มาก
2. ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	4.22	0.59	มาก
3. ด้านสมรรถนะแกนกลาง	4.15	0.62	มาก
รวม	4.23	0.56	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.56) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.62) รองลงมา คือ ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.59) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสมรรถนะแกนกลาง ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.62) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคีโดยการทดสอบทางเดียว F (F-test): One-way ANOVA

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา จำแนกตามหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี

การบริหารการศึกษา ในระบบทวิภาคี	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. ด้านคุณลักษณะที่พึง ประสงค์	ระหว่างกลุ่ม	2	0.25	0.12	0.32	.722
	ภายในกลุ่ม	153	79.01	0.38		
	รวม	155	79.27			
2. ด้านสมรรถนะ แกนกลาง	ระหว่างกลุ่ม	2	0.02	0.01	0.30	.971
	ภายในกลุ่ม	153	79.27	0.39		
	รวม	155	79.29			
3. ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.22	0.11	0.32	.727
	ภายในกลุ่ม	153	72.34	0.35		
	รวม	155	72.57			
	ระหว่างกลุ่ม	2	0.07	0.03	0.11	.895
	ภายในกลุ่ม	153	65.82	0.32		
	รวม	155	65.89			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่าการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา จำแนกตามหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา ผู้วิจัยได้นำผลการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในแต่ละด้านเพื่อนำมากำหนดเป็นประเด็นในการสัมภาษณ์ใน 6 ประเด็น

6.1 แนวทางในการพัฒนาการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีเพื่อให้ผู้เรียนละเว้นสิ่งเสพติดผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทางดังนี้สถานศึกษามีกระบวนการคัดกรองโดยความร่วมมือจากโรงพยาบาล

และเจ้าหน้าที่ตำรวจนำชุดตรวจหาสารเสพติดสถานศึกษาจัดให้มีการอบรมให้ความรู้เรื่องโทษ ภัยที่เกิดจากการใช้ยาเสพติด

6.2 แนวทางในการพัฒนาการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีเพื่อให้ผู้เรียนไม่เล่นการพนัน ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทางดังนี้ สถานศึกษาโดยงานกิจการนักเรียน ครูที่ปรึกษา เพื่อนในชั้นเรียน และที่สำคัญที่สุด คือ สถาบันครอบครัว มีส่วนร่วมในการอบรม สั่งสอนให้ทราบถึงโทษ ภัย ของการเล่นการพนัน กำชับ ดูแลสอดส่อง สังเกตพฤติกรรมทั้งในโรงเรียนและที่บ้าน

6.3 แนวทางในการพัฒนาการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทาง ดังนี้ สถานศึกษานำสร้างความตระหนักรู้ในความรู้ความสำคัญของการสื่อสารภาษาอังกฤษ สถานศึกษาควรจัดสรรงบประมาณในการสรรหาครูผู้สอนภาษาอังกฤษชาวต่างชาติให้สอนครบทุกชั้นเรียน

6.4 แนวทางในการพัฒนาการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด วิเคราะห์ ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทาง ดังนี้ สถานศึกษาโดยฝ่ายบริหารวิชาการกำหนดให้ครูประจำวิชาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ใบงาน และแบบทดสอบกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการคิด วิเคราะห์ ครูประจำวิชาบูรณาการการจัดการเรียนรู้รูปแบบการสอน STEM หรือ Mind mapping มาจัดการเรียนการสอน

6.5 แนวทางในการพัฒนาการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีเพื่อให้ผู้เรียนมีความชำนาญในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทาง ดังนี้สถานศึกษากำหนดให้ครูผู้สอนออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้เน้นการลงมือปฏิบัติจริงและให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติซ้ำ ๆ จนเกิดเป็นความชำนาญ

6.6 แนวทางในการพัฒนาการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีเพื่อให้ผู้เรียนมีการวางแผนในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้นำไปวิเคราะห์และสรุปเป็นแนวทาง ดังนี้ครูผู้สอนออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถสร้างชิ้นงาน เพื่อที่จะให้นักเรียนได้วางแผนกระบวนการต่างๆ ในการปฏิบัติงาน นักเรียนได้ศึกษาถึงความเป็นไปได้ของแต่ละกระบวนการนำวงจร PDCA มาใช้ในการวางแผนการปฏิบัติงาน

7. สรุปผลการวิจัย

7.1 การบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รองลงมา คือ ด้านสมรรถนะวิชาชีพ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสมรรถนะแกนกลาง

7.2 การเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

7.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา

7.3.1 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ แนวทางการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีเพื่อให้ผู้เรียน ละเว้นสิ่งเสพติด สถานศึกษาประสานขอความร่วมมือโรงพยาบาล และเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อจัดอบรมให้ความรู้ในโทษ ภัยของสิ่งเสพติดอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมให้นักเรียนทำกิจกรรมที่ตนสนใจหรือตามความถนัดในเวลาว่าง และแนวทางการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีเพื่อให้ผู้เรียนไม่เล่นการพนัน สถานศึกษาโดยงาน

กิจกรรมนักเรียน ครูที่ปรึกษา เพื่อนในชั้นเรียน และที่สำคัญที่สุด คือ สถาบันครอบครัว มีส่วนร่วมในการอบรมสั่งสอน ให้ทราบถึงโทษ ภัยของการเล่นการพนัน

7.3.2 ด้านสมรรถนะแกนกลาง แนวทางการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารเบื้องต้น สถานศึกษาเน้นสร้างความตระหนักรู้ในความสำคัญของการสื่อสารภาษาอังกฤษ และควรจัดสรรงบประมาณในการสรรหาครูสอนภาษาอังกฤษชาวต่างชาติให้เข้ามาสอนครบชั้นเรียนอีกทั้ง แนวทางการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด วิเคราะห์ สถานศึกษาโดยฝ่ายบริหารวิชาการกำหนดให้ครูประจำวิชาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ใบงาน และแบบทดสอบกระตุ้นให้นักเรียนได้ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์

7.3.3 ด้านสมรรถนะวิชาชีพ แนวทางการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีเพื่อให้ผู้เรียนมีความชำนาญในการปฏิบัติงาน สถานศึกษากำหนดให้ครูผู้สอนออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้เน้นในการลงมือปฏิบัติจริง และให้นักเรียนได้ฝึกการทำซ้ำจนเกิดเป็นความชำนาญ สถานศึกษาสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องจักรให้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน และแนวทางการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีเพื่อให้ผู้เรียนมีการวางแผนในการปฏิบัติงาน ครูผู้สอนออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนสามารถสร้างชิ้นงานเพื่อที่จะให้นักเรียนได้วางแผนกระบวนการต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน

8. อภิปรายผล

8.1 การบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก เป็นการศึกษาที่เพิ่มโอกาสทางการศึกษาด้านวิชาชีพให้แก่นักเรียนเพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความประสงค์จะเรียนควบคู่กันไปทั้งสายสามัญและสายอาชีพ ทั้งนี้ได้มีการกำหนดให้นักเรียนได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพจากสถานประกอบการโดยตรงเพื่อให้ได้เรียนรู้และได้รับประสบการณ์ในการทำงานจริง ให้พร้อมออกสู่ตลาดแรงงานสอดคล้องกับแนวคิดของ Lehmann (1997) ที่ได้กล่าวว่า การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการศึกษาที่นิยมกันแพร่หลายและเป็นวิธีผลิตแรงงานที่มีทักษะเข้าสู่ตลาดอุตสาหกรรมทำให้เกิดแรงจูงใจให้นักศึกษาเข้าร่วมศึกษาต่อในระบบนี้ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะมีทักษะในการปฏิบัติงานและประสบความสำเร็จในการเข้าสู่ตลาดแรงงานอย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิชัย มั่นจินดา (2561) ที่ได้ศึกษาการบริหารการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดพะเยา ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีด้านผู้สำเร็จการศึกษาด้านหลักสูตร ด้านความร่วมมือระหว่างสถานประกอบการกับสถานศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

8.2 การเปรียบเทียบการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครราชสีมา จำแนกตามหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีมีหน่วยงานที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคี ประกอบด้วย สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาอาชีวศึกษา และสถานประกอบการ ทุกหน่วยงานต่างก็มีความพร้อมไม่ว่าจะเป็นบุคลากรทางการศึกษา งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร และกระบวนการดำเนินการด้านอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สรรฤดี ตีปุ (2561) ที่ได้กล่าวว่า ในการบริหารการศึกษาจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายต้องอาศัยบุคคลที่มีคุณภาพมีปริมาณเพียงพอต้อง

ได้รับการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอในการสนับสนุนการดำเนินงาน รวมทั้งต้องมีวัสดุสิ่งของตามความต้องการของโครงการและแผนงานจึงจะทำให้มีระบบบริหารที่ดีและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤตภา ไหวพริบ (2560) ได้ศึกษาการบริหารการศึกษาระบบทวิภาคี โรงเรียนป้อมนาคราชสวทยานนท์ จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารครูผู้สอน ในสถานศึกษาครูฝึกในสถานประกอบการและนักเรียนที่มีต่อการบริหารการศึกษาระบบทวิภาคีโรงเรียนป้อมนาคราชสวทยานนท์ จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

8.3 แนวทางการพัฒนาการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคีโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครราชสีมา

8.3.1 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สถานศึกษาควรสร้างความตระหนักรู้ในคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนในระบบทวิภาคี ทั้งในด้านคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านลักษณะพฤติกรรม มีการประชาสัมพันธ์อบรมให้ความรู้ในโทษภัยของเสพติดและการไม่เล่นการพนัน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความพร้อมในการประกอบอาชีพและสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษากำหนดให้ครูผู้สอนออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมตามโครงการต่าง ๆ ให้สอดแทรก คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ อีกทั้งโทษภัยจากการใช้สิ่งเสพติดและโทษภัยของการเล่นการพนัน ตลอดจนครูผู้สอนเองต้องสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในระหว่างการจัดการเรียนการสอนทั้งในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประสาน จันทร์ตาสุด (2561) ที่ได้ศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก

8.3.2 ด้านสมรรถนะแกนกลาง สถานศึกษาควรสร้างความตระหนักรู้ให้กับผู้เรียนให้เห็นถึงความสำคัญในเรื่องการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการคิดวิเคราะห์โดยสถานศึกษาสรรหาครูชาวต่างชาติมาสอนให้ครบทุกระดับชั้น ครูออกแบบการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การที่มีครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นชาวต่างชาติทำให้ผู้เรียนเกิดความกล้าในการที่จะสื่อสารภาษาอังกฤษ อีกทั้งสถานศึกษากำหนดให้ครูผู้สอนออกแบบหน่วยการเรียนรู้กิจกรรม ใบงานให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อภิชาติ จันทุม (2560) ได้ศึกษาการเตรียมความพร้อมในการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนการฝึกงานของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ พบว่า การเตรียมความพร้อมในการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกงาน โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

8.3.3 ด้านสมรรถนะวิชาชีพ ครูผู้สอนออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติงานจริง มอบหมายให้มีชิ้นงานสร้างความตระหนักรู้ในกระบวนการปฏิบัติงานซึ่งต้องเริ่มจากกระบวนการแรกคือการวางแผน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้เรียนปฏิบัติงานต่าง ๆ โดยมีการวางแผนก่อนเสมอ นั้นจะช่วยลดการทำงานซ้ำซ้อน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สรรฤดี ตีปุ (2561) ที่ได้กล่าวว่า การวางแผนมีความสำคัญในฐานะที่เป็นงานที่ต้องใช้ดุลยพินิจ คิดวิเคราะห์ และการคาดการณ์เหตุการณ์ต่าง ๆ ในอนาคต สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2556) ที่ได้กล่าวว่าการฝึกอาชีพจะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอยู่กับครูฝึกประจำสถานประกอบการซึ่งมีประสบการณ์วิชาชีพในการประยุกต์ทักษะ รู้จักวางแผน นักเรียนระบบทวิภาคีได้ทำงานจริง โดยอาศัยประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ

ของอาชีพนั้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อำนาจ สิทธิรักษ์ (2557) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาของผู้เรียนระบบ ทวิภาคีสาขาเครื่องกล ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ผลการศึกษาพบว่า ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมาก

9. ข้อเสนอแนะ

9.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

9.1.1 สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาตระหนักในการให้ความรู้ ประชาสัมพันธ์ในโซเซียลมีเดียของยาเสพติดและการเล่นการพนันให้ผู้เรียนทราบถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น ทั้งต่อตนเอง ครอบครัวและสังคม ครูผู้สอน ผู้ปกครองสอดส่องพฤติกรรมในการที่ไม่ให้ผู้เรียนเข้าไปข้อง แวะกับยาเสพติดและการพนัน

9.1.2 สถานศึกษาจัดสรรงบประมาณสามารถจ้างครูชาวต่างชาติสอนภาษาอังกฤษให้ครบชั้นเรียน ครูจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ในการเรียนและการปฏิบัติงานจริง

9.1.3 ครูผู้สอนควรมอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติงานจริง เพื่อให้ผู้เรียนได้วางแผนในการ ปฏิบัติงาน ในระหว่างปฏิบัติงานครูผู้สอนคอยให้คำแนะนำช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด

9.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

9.2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคี

9.2.2 ควรศึกษายุทธศาสตร์การบริหารการศึกษาในระบบทวิภาคี เพื่อให้เกิดทักษะตรงตามความ ต้องการของสถานประกอบการ

10. กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. สรรฤดีดีปัฐ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา และเจ้าของสถานประกอบการ ที่ให้ความ ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบพระคุณวารสารวิชาการศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิที่ให้โอกาสได้เผยแพร่ผลงานวิจัยในครั้งนี้

11. เอกสารอ้างอิง

กฤติกา ไหวพริบ. (2560). การบริหารการศึกษาระบบทวิภาคี โรงเรียนป้อมนาคราชสวทยานนท์ จังหวัด สมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- ชญาณิน สง่าเพชร. (2560). การบริหารงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษา และครูสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 2 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- ณัฐสิริ รัชเกียรติวงศ์. (2559). การปฏิรูปอาชีวศึกษาของประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ 26 กรกฎาคม 2564. จาก https://tdri.or.th/wp-content/uploads/2016/08/nuthasid-vocational-education-v02_2.pdf
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ประสาน จันทราสุต. (2561). การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ไพโรจน์ ชูด้วง. (2560). ประเมินความต้องการจำเป็นสมรรถนะของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ ระบบทวิภาคี สาขาวิชาช่างกลโรงงาน วิทยาลัยเทคนิคเขตกรุงเทพและปริมณฑล. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- วิชัย มั่นจันดา. (2562). การบริหารการศึกษา ระบบทวิภาคีของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา จังหวัดพะเยา. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สรฤติ ดีปู. (2561). หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2556). หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2556. สืบค้นเมื่อ 26 ธันวาคม 2564. จาก <http://bsq2.vec.go.th/course/2556/2-05-56/1%20%E0%B8%AD%E0%B8%B8%E0%B8%95%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%AB%E0%B8%81%E0%B8%A3%E0%B8%A3%E0%B8%A1%20%E0%B9%80%E0%B8%A5%E0%B9%88%E0%B8%A1%201.pdf>
- สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2564). กรอบแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2564. สืบค้นเมื่อ 26 กรกฎาคม 2564. จาก <https://www.nesdc.go.th/download/document/Yearend/2021/plan13.pdf>
- อภิชาติ จันปุม. (2560). การเตรียมความพร้อมในการสื่อสารภาษาอังกฤษก่อนการฝึกงานของนักศึกษาระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาวิชาการโรงแรม วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อำนาจ สิทธิรักษ์. (2557). ศึกษาการพัฒนาการของผู้เรียนระบบทวิภาคีสาขาเครื่องกลระดับประกาศนียบัตร วิชาชีพ (ปวช.) ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ การสอน โครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3) : 607-610.

- Lehmann, W. L. (1997). The Dual System of Vocational Training in Germany:
Its Organization, Structure, Context and Current Debate. *Dissertation Abstract
International*. 49(8) : 427-460.
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and Value*. New York: Wiley
and Son.